

I5 CHELMNO/KULMHOF (PL)

Ando 1941-dikne berseszkeró decembei, kana tífuszjárványi phagyija ári ando „cigányiko“ tábori po litzmannstadtiko gettóvo ando lengyeliko fóro, aszo adádíve má Łódźoszke akharen, 4600 romen mundargye gázosne motorende taj Chel̨mno/Kulmhofoszte len liginye. Dese kurkenca pal' odá, hogy sza o 5007 osztrákike roma taj szinti oggya resztye Łódźoszte, szakone mundargye. Maskar lende 4400 manusen le 150 000 biboldóvenca taj but ezeri szovjetike hadifogjenca ketháne aszave tömegsírende thogye, pe szoszte na sztya nista jelo, aszo ando vésa merro Chel̨mnovo sztye.

1910

1951

1941-42

💡 Dzsannahi odá

... hogy kana ando 1942-dikne berseszkeró márcijusi o endánya taj baráttya, ako daravnahi odolen akasz liginye, engedelmo mangje, hogy saj len te dikhen ando Lengyeliko, o jagale odá lenge phengye, hogy náne len jogo odolen te dikhen, akasz Łódźoszte „préko rakingye“?

... hogy o „gázosne motorja“ sztya o elsőne, aszo pe aszave naszvale manusengero mundaribe haszninnahi, ako ando diline khera taj csore khera dzsivnahi?

✍ Tumari búti

Szoha uzsarnahi le manusen, hogy te dzsiven ando lágerja? Szó úja le manusenca mist' adá?

📷 Palo kípó

Jek Magirus-Deutziko „gázosno motori“, aszoha ando 1941-dikno taj 1942-dikno bers ole osztrákike romen mundarkerye, kana préko len liginye andar o litzmannstadtiko „cigányiko“ lágeri ando Chel̨mno/Kulmhoffi ko méribnaszkeró lágeri. Yad Vashemoszkeró Arhívumo, papírishzkeró számo 1264/2, Jeruzsátemo, Iz

<https://www.romasintigenocide.eu/romanes/i>